

πάνημα αὐτοῦ εἰς τὴν εὐνοίαν καὶ τιμὴν τῆς ἡμετέρας Ἀκαδημίας. Περίργον εἶναι νὰ βλέπη τις τὴν φιλοσοφίαν ἀναγεννωμένην ἐν Ἑλλάδι ὑπὸ τοῦσδε οἰωνοῦσδε καὶ οἰονεὶ τὴν προστάξιν τοῦ Γαλλικοῦ πνεύματος. Ἐραυζομένη παρ' ἡμῶν ἡ Ἑλλάς, σεβαστὴ μήτηρ πάσης ἐπιστήμης ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Δύσει, ἀναλαμβάνει τρόπον τινὰ τὸ ἴδιον κτῆμα. Καὶ ἐάν τι δυνάμεθα ἡμεῖς σήμερον νὰ τῇ διαβιβάσωμεν καὶ ἀποδώσωμεν, τοῦτο γίνεται διότι ἄλλοτε τὸ πᾶν ἐλάβομεν παρ' αὐτῆς ἄνευ τῆς Ἑλλάδος, μικρὰ πιθανότης ὑπάρχει, ὅτι ἠθέλωμεν εἶσθαι σήμερον πᾶν ὅ,τι εἴμεθα, καὶ πρέπει νὰ χαίρωμεν, δυνάμενοι τώρα ν' ἀναπέμψωμεν πρὸς αὐτὴν τινὰς τῶν ἀκτίνων, ἃς ἐλάβομεν παρ' αὐτῆς ἀναμέσον τῶσων αἰώνων. Οὐδέποτε θέλωμεν ἐξοφλήσει τὸ χρέος μας ὅ,τι καὶ ἂν κάμωμεν, ἀλλ' αἰεὶ ἀίσις περιπτώσις μετὰ τόσας περιπετείας ἐάν ἐπαναφέρωμεν φῶτα τινὰ εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ἐξ οὗ πᾶν φῶς καὶ πᾶσα νοημοσύνη προήλθε.

Προσθέτω ὅτι τὸ βιβλίον τοῦ Κ. Βράϊλα εἶναι ἱκανὸν νὰ μᾶς δώσῃ πολλὰ καλὴν ἰδέαν τῶν ἐν Ἑλλάδι φιλοσοφικῶν μελετῶν. Εἰς αὐτὰ τὰ ἡμέτερα Σχολεῖα ἢ παράδοσις δὲν εἶναι οὔτε ὑψηλότερα οὔτε ὑγιεστέρα, καὶ τὸ ἐγχειρίδιον τοῦτο, ὅπερ προωρίσθη εἰς τοὺς μαθητὰς τῆς Κερκύρας, ἠθελε πολὺ καλὰ ἀρμόζει εἰς χεῖρας τῶν ἡμετέρων. Διὰ τῆς γενναίας καὶ ἐπιδεξίου πράξεως, ἣν πρὸ μικροῦ ἔκαμεν ἡ Μεγάλη Βρετανία, αἱ Ἴονικαὶ Νῆσοι χωρισθεῖσαι ἐπὶ μικρῶν ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος, θέλουσι μετ' οὐ πολὺ συνενωθῆ μετ' αὐτῆς, ἀφ' οὗ τὸ ἐπεθύμησαν, Αἱ Ἀθηναῖοι λοιπὸν θέλουσιν εἶσθαι ἢ κοινὴ πρωτεύουσα, καὶ ἐάν ἠδυνάμεθα νὰ ἐκφράσωμεν ἐνταῦθα εὐχὴν τινὰ, πιστεύομεν ὅτι ἐν Ἀθήναις πρὸ πάντων, ἢ παράδοσις τοῦ Κ. Βράϊλα ἠδύνατο νὰ ᾔνοι ἐπιωφελεῖ καὶ γόνιμος. Τοιαύτη ὑπῆρξεν ἀναμφιδόλως ἐν Κερκύρᾳ, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον ἠθελε κατασταθῆ τοιαύτη εἰς ὑψηλότερον θέατρον.

Περαίνων τὸν λόγον, θέλω ἐνθυμίσει τῇ Ἀκαδημίᾳ, ὅτι τῇ παρουσίᾳ πρὸ δέκα καὶ ἐπέκαινα ἐτῶν τὸ πρῶτον Σύγγραμμά τοῦ Κ. Βράϊλα, ἐπεγραφόμενον *Δοκίμιον περὶ πρώτων ἰδεῶν καὶ ἀρχῶν*, Κερκύρα 1851. Ἡ ἀκαδημία δύναται νὰ ἴδῃ ὅτι ἡ δραστηριότης τοῦ Κ. Βράϊλα δὲν ἐχλαρώθη, καὶ ὅτι ἐπροσπάθησε νὰ προσθέσῃ νέα δικαιώματα εἰς ἕσα πρὸ πολλοῦ ἤδη ἀπέκτησε (*).

ΙΣΤΟΡΙΑ

τῆς

ΣΙΒΥΛΛΗΣ.

(Ἐκ τῶν τοῦ Octave Feuillet)

ΠΡΩΤΟΝ ΜΕΡΟΣ.

Α'.

ΟΙ ΦΕΡΙΑΙ.

Ἐρξία τις ἡμέρα τοῦ Αὐγούστου μηνὸς ἐπλησίαζε πρὸς τὸ τέλος. Ἡ μικρὰ καὶ εὐπαγῆς ἐκκλησία τῶν Φερίων, ἡ ἐπιστέφουσα τὴν στρογγύλην κορυφὴν ἀποβόρῳχος βράχου κατὰ τὴν ἀνατολικὴν ἀκτὴν τῆς νορμανδικῆς χερσονήσου, ἔσειε τοὺς δύο ἰσχυροτάτους κώδωνας ἐν ῥυθμῷ ἀγαλλιᾶσεως. Πληθος δὲ, τὰ κυρικὰ ἐνδύματα ἐνδεδυμένοι, διασπαρὲν ἔξω τῆς ἐκκλησίας ἐδόμβει ἐν τῷ κοιμητηρίῳ· ἐδέχθη μετὰ ψιθυρισμοῦ εὐχαριστήσεως τὴν ἐμφάνισιν νορμανδῆς τροφοῦ ἐν μεγάλῃ στολῇ, ἣτις ἐπιφανείσα σχεδὸν εὐθὺς ἐπὶ τῆς φλιᾶς τῆς πύλης, ἐκίνει ὑπὸ τὴν σκιάν τῶν μεγάλων πτερύγων τοῦ καλύμματός της βρέφος τετυλιγμένον εἰς πλούσια σπάργανα βελπίσματος. Τὸ πλῆθος διεσπάσθη ἐνώπιον τοῦ σοβαροῦ τούτου προσώπου, ὅπερ κατεδέχετο ἐνίοτε νὰ δευκόπη τὸ θριαμβικόν του βᾶδισμα ὅπως ὑψώσῃ ἔλιγον πρὸς χάριν τῶν συγκεκινημένων γυναικαρίων τὸν πέπλον τοῦ βρέφους. Τὴν τροφὸν ἠκολούθουν δύο ὑπηρετὰς μέλαιναν στολῆν ἐνδεδυμένοι, πεφορτισμένοι βαρεῖς σάκκους, ἐπισύροντας ἰδίως τὴν προσοχὴν τοῦ ἐλιγώτερον αἰσθηματικοῦ μέρους τοῦ κοινοῦ. Ἀἴφνης ὁ ἐφημέριος, φορῶν ἔτι τὸ ἐπιτραχήλιον, ἐξῆλθε τῆς ἐκκλησίας περιφροντὶς καὶ ἀπέτεινέ τινὰς λέξεις εἰς τοὺς ὑπηρετὰς, οἵτινες ἀπεχώρησαν ἐσπυσμένως συμπαρασύροντες κατὰπιν τὸ πλῆθος. Ὀλίγας στιγμὰς μετέπειτα ὁ ἐφημέριος, ἀνὴρ ῥωμαλέος, ἠδὴ ἄρμος καὶ ἀποπνέων τιμὴν ἀγαθότητα, εὗρίσκετο μόνος ἐν τῷ περιβόλῳ τοῦ μικροῦ κοιμητηρίου καὶ ἠκούοντο μακρὰν, ἀναμειγμέναι πρὸς τὸν συγκεχυμένον τῶν κυμάτων ῥόχθον ἐπὶ τῆς παραλίας, αἱ κρυφαὶ τῶν παιθῶν ἐριζόντων ἐπὶ τοῦ ὀπισθεν μέρους τῆς χέρσου περὶ τῶν συνήθων φιλοδωρημάτων. Ἐν ταύτῳ ἔκλυσε ν' ἀντηγῆ ὁ ἐορτάσιμος κώδων τῆς ἐκκλησίας καὶ ἡ ἀπλὴ αὐτῆς ἀρχιτεκτονικὴ ἐπανελάθει ἐν τῇ ἐρημίᾳ τὸν αὐστηρὸν καὶ μελαγχολικὸν χαρακτῆρα ὃν ὁ Ὠκεανὸς φάνεται ἀντανακλῶν ἐπὶ παντὸς γείτονος πράγματός. Ὅπισθεν τῶν μεγάλων δασῶν τῶν καλυπτόντων τὸν ὀρίζοντα πρὸς τὴν γῆν καὶ ἀκολουθούντων εἰς ἀπέραντον ἔκτασιν, παραλλήλως πρὸς τὴν ἀκτὴν, τοὺς κυματοειθεῖς λόφους, ὁ ἥλιος κατέβαιεν ἐν

(*) ΣΗΜ. ΠΑΝΔ. Περὶ τοῦ συγγράματος τοῦ Κ. Βράϊλα ἐδημοσίευσεν ἡ Πανδώρα δύο βιβλιοκρισίας (ἕρα φυλλ. ἀδ. 4 Αὐγ. 15 Σεπτεμβ. καὶ 4 Ὀκτωβρ. 1863). Χαίρομεν δὲ σήμερον βλέποντες ὅτι ἡ αὐτὴ ἐπιδοκιμασία ἀπαγγέλλεται καὶ μεταξὺ τοῦ σοφωτάτου τῆς Γαλλίας συλλόγου.

δόξη, διατρυπῶν διὰ μυρίων χρυσῶν βελῶν τὴν παλαιάν κόμην τοῦ φυλλώματος· αἱ πλάγιαι ἀκτῖνες αὐτοῦ ὠλισθαίνον ἐτι ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ βράχου καὶ ἐνέλαμπον τὰ ὑαλῖα τῆς ἐκκλησίας· ἀλλὰ δὲν ἐφθάνον μέχρι τῆς θαλάσσης, ἥς τὸ γλαυκοῦν χροῶμα ἐσκοτίζετο ἐξαίρνης.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν ἡ θύρα τῆς ἐκκλησίας ἀνεώγη, γέρον δέ τις καὶ γραία κυρία, ἀμφότεροι ὑψηλοῦ ἀναστήματος καὶ ὀλίγον ἰσχυροῦ, ἔχοντες εὐγενεστάτην ὄψιν καὶ γλυκεῖαν ἀξιοπρέπειαν, κατέβησαν βραδέως τὰς βαθμίδας τοῦ προναοῦ προεχώρησαν πρὸς δύο πλάκας λευκοῦ μαρμάρου συνεζευγμέναις καὶ ἐγονυπέτησαν πλησίον ἀλλήλων. Ὁ δ' ἐφημέριος ἐγονυπέτησεν ὀλίγα βήματα ὀπισθεν αὐτῶν.

Μετὰ τινὰ λεπτά, ὁ γέρον κύριος ἀνωρθώθη ἤγγισεν εἰς τὸν ὦμον τῆς γραίας κυρίας, ἥτις προσκύχασθε ἔχουσα τὴν κεφαλήν εἰς τὰς χεῖρας.

— Πηγαίνωμεν, Λουίζα! εἶπεν ἡσύχως.

Ἐκείνη ἠγέρθη εὐθύς, τὸν παρετήρησε, καὶ οἱ πλήρεις δακρύων ὀφθαλμοὶ τῆς ὑπερμεγίστης εἰς αὐτόν. Οὗτος δὲ τὴν εἴλωσε πρὸς ἑαυτὸν καὶ ἐπέθηκε τὰ συγκειννημένα χεῖλη του ἐπὶ τοῦ ὠχροῦ καὶ καθαροῦ μετώπου ὅπερ τῷ ἔτεινε. Ὁ ἐφημέριος ἐπλησίασε.

— Κύριε μαρκήσιε, εἶπε μετὰ τινος συστολῆς, κύριος ἔδωκε κύριος ἀφήρασε· τὸ ὄνομα αὐτοῦ εἶναι εὐλογημένον.

Ὁ γέρον ἐστέναξε, ἐστύλωσε πρὸς στιγμήν τὸ βλέμμα ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ἔπειτα ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀποκαλυφθεῖς·

— Ναί, πάτερ μου, ἀπεκρίθη, εἶναι εὐλογημένον!

Καὶ λαβὼν τὸν βραχίονα τῆς γραίας ἐξῆλθε μετ' αὐτῆς ἐκ τοῦ κοιμητηρίου.

Ἡμίσειαν ὥραν μετὰ ταῦτα, ἐν ᾧ ἡ νύξ ἐξηπλοῦτο ἐντελῶς, ἄμαξά τρέχουσα ἄνευ κρότου ἐπὶ τῆς ὑγρᾶς γῆς σκοτεινῆς τινος δεινροστοιχίας, ἐπανέφεραν εἰς τὴν ἐπαυλιν τῶν Φερίων τὰ λείψανα τῆς ἀρχαίας φερονόμου οἰκογενείας, τοὺς δύο πάππους, τοὺς ὁποίους εἶδομεν κεκλιμένους ἐπὶ τῶν δύο μνημείων, καὶ τὴν γλαυκώπιδα ὀρφανὴν ἥτις ἔλαβε πρὸ ὀλίγου βαπτισθεῖσα τὰ ὀνόματα Σοφύλλα Ἄννα, ὀνόματα πατροπαράδοτα πρὸ αἰώνων εἰς τὴν οἰκογενεῖάν της.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ μόλις εἶχε παρέλθει ἐν ἔτος ἀφ' οὗτοῦ ὁ μαρκήσιος καὶ ἡ μαρκησία τῶν Φερίων ἀπώλεσαν ἀλληλοδιαδόχως εἰς ὀλίγων ἡμερῶν διάστημα τὴν νόμφην των Ιουλιαν de Vergnes, πλάσμα ἀγγελικὸν μόλις ζῆσαν πλησίον των τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον ὅπως λατρευθῆ καὶ κλυσοθῆ, καὶ τὸν μονογενῆ υἱὸν των Χριστιανῶν, κόμην των Φερίων, νεανίαν σοβαρὸν, γλυκὸν καὶ τρυφερὸν, ὃν σπασμὸς ὀδύνης κατεκραύωνε. Δὲν εἶναι σπάνιον τὴν σήμερον, ἐπο-

χὴν ἀσθενοῦς εὐκισθησίαις καὶ μαλθακῶν δοξασιῶν, τοιαῦτα δυστυχήματα νὰ καθιστῶσι τοὺς προσκλωμένους ὑπ' αὐτῶν εἰς ἀπελπισίαν. Ὁ μαρκήσιος καὶ ἡ μαρκησία τῶν Φερίων διέφυγον τὴν ἠθικὴν ταύτην καταστροφὴν καὶ ὅμως εἶχον ἀμφότεροι καρδίαις φύσει ἀβρὰς μέχρις ἀδυναμίας καὶ αἰσθανθείσαις τὴν ὀδύνην καθ' ἅπασαν αὐτῆς τὴν ἀπαράβλητον σκληρότητα· ἀλλ' ὑπεστηρίχθησαν διὰ τῆς πίστεως, βοηθημέναις ὑπὸ ἀμοιβαίας ἀγάπης ἣν τὰ ἔτη εἶχον ἐπὶ μᾶλλον ἐξαγνίσει, καὶ τέλος διὰ τοῦ αἰσθημάτος τοῦ καθήκοντος ὅπερ ὑπελείπετο αὐταῖς παρὰ τὸν λίκνον τὸν ἐκ τάφου προκύψοντα.

Β'.

ΟΙ ΒΩΜΕΝΙΑ.

Γείτων τις ἐν τῇ ἐξοχῇ, καλουμένη Κυρία δὲ Βωμενίλ, ἐπέτυχεν ἐν τῇ καταστροφῇ τῇ κατασυντριψάσῃ τὴν οἰκογενεῖαν τῶν Φερίων, εὐτυχῇ περιστάσει νὰ ἐξασκήσῃ τὰ πλεονεκτήματα, ἅτινα αὐτῇ εἰς ἑαυτὴν ἀνεγνώριζε, πλεονεκτήματα παρηγόρου. Γνωστὴ εἶναι ἡ ἱστορία τοῦ χειρουργοῦ ἐκείνου ὅστις ἐκολόβου τοὺς διαβάτας διὰ τῆς ἐπῆς τοῦ ὑπογείου του, διὰ νὰ ἔχη πελάτας. Ἰπάρχουσι γυναῖκες πεπροικισμέναι διὰ τοῦ χαρακτῆρος τούτου καὶ μάλιστα ὑπάρχουσι πολλαί. Ἡ κυρία δὲ Βωμενίλ, λαμπρὸν δείγμα τοῦ εἶδους τούτου, ἠσθάνετο τοιαύτην ἀνάγκην νὰ δαψιλεύσῃ τοὺς ἐν τῷ στήθει τῆς ἐναποταταμιευμένους ὑπὸ τῆς φύσεως θησαυροῦς ἐλεημοσύνης, ὥστε ἔπρεπε νὰ εὐγνωμονῆ τις κάπως πρὸς αὐτὴν διότι ἀνέμενε, καὶ δὲν ἐπεκαλεῖτο, τὰ δυστυχήματα τοῦ πλησίον αὐτῆς. Εἰς ἄνθρωπον ἐμπνεόμενον ὑπὸ ἀφοσιώσεως τοσοῦτον ἐνεργοῦ, τοκετὸς δυσχερῆς καὶ δύο θάνατοι σχεδὸν αἰφνίδιοι διαδεχόμενοι ἀλλήλους ὑπὸ τὴν στέγην φίλου ἐν διαστήματι δεκαπέντε ἡμερῶν, ὑπῆρξαν τριπλῆ ἑορτὴ καὶ πλουσιώτατον δαίπνον. Ἄμα ἀκούσασα τοὺς πρώτους πόνους τῆς κομῆσεως ἡ διακριτικὴ αὐτῆ ματρὸν ἐφάνη δρομαίως συντρέχουσα πρὸς τὴν ἐπαυλιν τῶν Φερίων, τὰ θυλάκια πλήρη ἔχουσα ἰατρικῶν. Εἰς τὸ στοιχεῖόν της ἐντελῶς πλέουσα δὲν ἐπαυσα, κατὰ τὰς δεκαπέντε ἐκείνας ὀλεθρίους ἡμέρας, συμβουλεύουσα, παραμυθοῦσα, κραυγάζουσα καὶ συνταρασσομένη ὡς λάρος ἐν ὥρᾳ τρικυμίας τοῦτο δὲ μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ ἦναι ἀνωφελὲς καὶ μάλιστα ἐνοχλητικὴ. Τοιαῦται παραφοραὶ παρὰ ζήτησε προσερχόμεναι διεφώνουν ἄντικρυς πρὸς τὴν γαλήνην τῶν δύο γερόντων, ἐφ' ὧν κατέπιπτεν ὄλον τὸ βᾶρος τῶν φοβερῶν ἐκείνων δοκιμασιῶν καὶ οἵτινες ἀποφεύγοντες ὅσον τὸ δυνατόν τοὺς θεατάς, ἔκρυπτον τὰ δάκρυά των μετὰ τῆς ἰδιαζούσης εἰς τὰς ὑψηλόφρονας ψυχὰς αἰδοῦς. Δι' ὃ καὶ βρῆθῆς ἠγανάκτησεν ἡ κυρία Βωμενίλ. Ἡμέρας δὲ

τινας μετά ταῦτα, περί τὸ τέλος ἑνὸς ἐκ τῶν γιγαντιαίων καὶ παχυλῶν ἐκείνων θείων τῶν εἰς τὰς ἐπαρχίας ἰδιαζόντων ἐξέφραζε τὴν γνώμην τῆς περὶ τούτου ἐνώπιον τῶν συνδαιτυμόνων, εἰς τὸ σὺν ἡθῆς αὐτῇ ταπεινὸν ὕψος, τὸ ὁποῖον ἐπιτραπήτω εἰς ἡμᾶς νὰ μεταφέρωμεν.

— Τετέλεσται, ἔλεγεν, αὐτοὶ οἱ Φερίαι δὲν ἔχουν καρδίαν... αὐτὸ μὲ ἐφάνη πάντοτε... τώρα εἶμαι βεβηχίως... Μόνον ὑπερήφανοι εἶναι! Μὰ τὴν ἀλήθειαν, ἂν ἐγὼ δὲν ὑπήγαινα ἐκεῖ, πιστεύω ὅτι ὅλα θὰ ἐπερνοῦσαν ξηρὰ, ξηρὰ, καθὼς λέγουν... Καί, μὰ τὴν πίστιν μου, ἂν δὲν ἐπρόκειτο μόνον διὰ τὰς εὐχαριστήσεις τὰς ὁποίας ἔλαβα, θὰ ἦτο καλλίτερον ἂν οἰκονόμουνα τὰ μανδύλιά μου καὶ τὰ καυμένα μου τὰ ῥμάτια... ἀλλὰ ἢ ἔχει κἀνεὶς καρδίαν ἢ δὲν ἔχει... Ἄλλως τε ὅ,τι κἀμῶς εἶναι διὰ τὸν Θεόν, ὁ ὁποῖος βλέπει ὅλα καὶ ἀναγινώσκει εἰς τὰς καρδίας· δὲν ἔχω δίκαιον, πάτερ ἅγιε; Πίε ὀλίγον, ἀγαπητέ μου ἀββᾶ... Ἐμπρὸς θὰ πῆς, ἐφημέριε!... ἐν μικρὸν ποτηράκι ἀπὸ τὸ καλὸν μου βροσολάκι;... Ἄν ἐχημεν ὑπόγεια τῆς Χαλιμας καθὼς αὐτοί· ἀλλ' ὅ,τι ἔχομεν τὸ προσφέρωμεν ἀπὸ καρδίας... καὶ δὲν εἶναι μικρὸν πρᾶγμα. Ἐμπρὸς καὶ ἄλλο ἐν! Τώρα τὸ ἐγέμισα· θὰ τὸ πῆς... Πρέπει νὰ διορθωθῆς, ἀββᾶ... Σὲ εἶδα πρὸς πολὺ συγκινημένον εἰς τὰς δύο τελετάς... Ἐκλαιεις εἰς τὴν ἁγίαν τράπεζαν ὡς δρόσος τῆς αὐγῆς... Ἀλήθεια, τὸ σκέπασμα τῆς ἁγίας τραπέζης σου προσδεύει γιγαντιαίους βήμους καὶ θὰ ἦτον βεβηχίως τελειωμένον ἂν δὲν εἶχομεν ἕλην αὐτὴν τὴν ἀνησυχίαν... Ἀλλὰ πρέπει νὰ ὑποστηρίζωμεθα μεταξύ μας, τί νὰ γίνῃ... Ἡ ζωὴ εἶναι κοιλὰς κλαυθμῶνος, καθὼς εἰξεύρις... Ἄλλως τε ἐρωτῶ διὰ τί τάχα νὰ δεικνύωμεθα πλέον λυπημένοι ἀπὸ τοὺς Φερίαις, οἱ ὁποῖοι τῇ ἀληθείᾳ μὲ ἐξέπληξαν... Ἀλλὰ, τί τὰ λέγομεν, ἡ θεία Πρόνοια εἰξεύρει τί κἀμῶς... Αὐτὴ ἡ ταλκίπυρος Ἰουλίκα εἶχε βεβηχίως προτερήματα, ἀλλ' ἦτο μίκα μικρὰ περισινὴ κυράτσα, ἡ ὁποία δὲν θὰ ἦτο παράξενον ἂν κἀμμίαν ἡμέραν ἐμπέρδενε τὰ πενθερικά της, μάλιστα καθὼς εἶχε ἄνδρα τὸν Χριστιανόν, ὁ ὁποῖος δὲν ἦτο, ἄξιός νὰ δαμάσῃ μίαν γυναικὴ μὲ ἕλον τοῦ τὸ μέγαλον ἦθος... Ἦτον καλὸς νέος, δὲν λέγω τὸ ἐναντίον, ἀλλ' ἀλαζῶν ὡς ὁ τῶς, ἀληθῆς Φερίαις ἀπὸ τὰνύχια ὡς τὴν κορυφήν... καὶ ἐδῶ τῷ ὄντι εἰμπορεῖ τις νὰ ἐφαρμόσῃ, τὸ τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου, ἐφημέριε· ὁ ὕψων ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται!

Ταῦτα εἰποῦσα ἡ κυρία Βωμενίλ ἐσφρόγγισε μετριοφρόνως τὰ λεπτά της χεῖλη σκιαζόμενα ὑπὸ μυστακίου σχεδὸν ἀνδρικοῦ, ἐφ' οὗ τὸ καλὸν της βροσολάκι εἶχε καταθέσει παχὺ τι βερενίκωμα.

Ὅσον κακὴν ἰδέαν καὶ ἂν ἔδωκεν ἡ φλυαρία αὐτῆ

τοῦ παναθλίου περὶ πνεύματός της, ἡ κυρία Βωμενίλ, ἥτις προδύλως ἦτο ἀνόητος, δὲν ἦτο διόλου ἡλιθία. Εἶδος κοινῆς πονηρίας, ἐγκαθισταμένης θαυμασίως εἰς τοὺς στενετάτους τῶν ἐγκεφάλων καὶ δυναμένης νὰ ἐνισχυθῆ δι' ἀγενεστάτων αἰσθημάτων ἀνεμιγνύστο ἐν αὐτῇ πρὸς ἐπίμονον θέλησιν καὶ καθίστα αὐτὴν ἰσχυρὰν κεφαλὴν, καθὼς λέγουσι, πεπρωκισμένην μὲ ἱκανότητα περὶ τὰς ὑποθέσεις. Κόρη μικροῦ εὐγενοῦς ἐπαρχιώτου καταφορτισμένου ὑπὸ τέκνων ἐφαίνετο προωρισμένη, ὡς αὐτὴ ἐκείνη θὰ ἔλεγε, νὰ περιποιητῆ τὴν ἁγίαν Αἰκατερίνην, προστάτιδα τῶν παρθένων μαρτύρων, ὅταν φρόνιμός τις φίλη ὑπέδειξε θῆμα εἰς τὴν ἀπελπισίαν της τίμιόν τινα εὐγενὴ γείτονος χωρίου, ἔνομαζόμενον Κ. δὲ Βωμενίλ, πλούσιον καὶ ἐξ ἀρχαίας οἰκογενείας καταγόμενον, ἀλλὰ πτωχὸν τῷ πνεύματι μέχρι βλακείας. Εἶπε καθ' ἑαυτὴν ὅτι θὰ νυμφευθῆ τὸν ἡλίθιον ἐκεῖνον καὶ πρὸς δόξαν της τὸν ἐνυμφεύθη. Ὁ δὲ κύριος δὲ Βωμενίλ, ὅστις μακρὰν ἀπέειχε τοῦ νὰ ἔχη τὴν περὶ τὰς ὑποθέσεις ἱκανότητα τῆς γυναικὸς του, δὲν ἔπραξεν ὅμως ἀδέξιον ἔργον δοῦς τὸ ὄνομα του εἰς τὴν κυρίαν Δεροζαί, διότι αὐτὴ ἀνέλαβεν ἐνεργῶς τὴν διεύθυνσιν περιουσίας ἐστενοχωρημένης, ἣν ἐπανεφέρει καὶ κατώρθωσε νὰ διατηρήσῃ εἰς καλὴν κατάστασιν. Ὁ κύριος δὲ Βωμενίλ ἠδυνήθη εἰς τὸ ἐξῆς ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ νὰ παραδίδεται εἰς τὴν γλυκεῖαν ὑπνωδίαν ἥτις κατεῖχε τὸ συνηθέστατον τὰ διαλείμματα τῶν γευμάτων του· τὸν ἐπίλοιπον χρόνον τὸ μυστηριώδες τοῦτο πνεῦμα ἐφαίνετο θεωροῦν τὸν βίον ὡς τὸ περισσώτερον τοῦ κάσμου πρᾶγμα, γελῶν διὰ πᾶν πρᾶγμα καὶ διὰ τίποτα. Ἄλλως τε ἦτο ἄφωνος ὡς ἰχθὺς ἐκτός ὅταν ἔβλεπε κἀνὲν ὄνειρον, διότι εἶχε μανίαν νὰ διηγῆται τὰ ὄνειράτα του. Ἐνίοτε τῷ συνέβαινε νὰ ὄνειρευθῆ ὅτι ἦτο ταῦρος· τοῦτο δὲ τὸν ἐθελγεν, ἄγνωστον διὰ τί, καὶ ἀσμένως τὸ διηγείτο εἰς τοὺς ὀμοτραπέζους του.

Ὁ κύριος καὶ ἡ κυρία Βωμενίλ δὲν ἐτεκνοποίησαν, καὶ ὁμολογητέον ὅτι οὐδὲν τὸ ἐκ τούτου ἀπελπιστικὸν διὰ τὴν ἀνθρωπότητα· πρὸς δὲ τοὺς συγγενεῖς της κυρίας Βωμενίλ ἡ περίστασις αὐτὴ ὑπῆρξεν ἐκ τῶν εὐτυχεστάτων· εἰς ἀδελφὸς της, Θεόδωρος Δεροζαί, ὅστις κατώρθωσε νὰ τὸν ὀνομάζωσιν ἱππότην δίδων οὕτως εἰς ἑαυτὸν ὕψος εὐγενείας, δὲν ἤργησε νὰ στῆσῃ τοὺς ἐρεστίους τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν πύργον τῶν Βωμενίλ. Ἦτο δὲ ἀνὴρ ὄρμος ἤδη, ἔχων ῥίνα μεγάλην καὶ μικροὺς ὀφθαλμούς, εὐφορίαν ἀλατισμένων ἀστεισμάτων πρὸς οὓς εὐχαρίστως ἠρθούρων αἰ κυρία κατὰ τὸ ὀπωρικόν. Κατὰ τὸ διάστημα της ἐβδομάδος ἦτο ἀλληλοδιαδόχως ὁ τρόμος καὶ τὸ εἶδωλον τῶν ὑπηρετίδων της γειτονείας καὶ ἐψαλλε τὴν Κυριακὴν εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Ἦλθεν ἔπειτα μίκα ἐξαδέλφη,

Κωνσταντία Δεροζαί, γραῦς σίριφος (γεγηρακυῖα πρῆβενος) παχειά, φλομειδῆς καὶ ὑπερητικῆς, ἣν ἡ Κυρία Βωμενίλ ἐχρησιμοποίησεν ἄνευ μέτρου εἰς τὰς ἐσωτερικὰς τῆς οἰκίας ἐργασίας· ἔπειτα τέλος μία ἀνεψιά, Κλοτίλδη Δεροζαί, ἣς ὁ πατήρ εἶχε πρὸ μικροῦ πέσει ἐν Ἀφρικῇ, ὡραία κόρη μελαγχρῆς, θυμώδης, φαντασιοκόπος, παραχαϊδευμένη καὶ τρομερὰ προαγγέλλουσα.

— Πρακτῆρσιν, πάτερ ἄγιε, ἔλεγε πάλιν ἡ κυρία Βωμενίλ εἰς τὸν ἱερέα τῆς, συνήθη τῶν σκέψεών της μύστην, ἀλλὰ παρὰ τοῦ ὁποίου ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, λεχθήτω πρὸς δικαίωσιν τοῦ ἀγχοῦ ἐκεῖνου ἀνθρώπου, ἀσθενῆ μόνον τινὰ καὶ βεβιασμένην ἐπιδοκιμασίαν ἐλάμβανε· παρτήρησα, μόνον τὰ χαϊδευμένα παιδιά προκόπτουν· πάντοτε τὸ παρετήρησα. Τί χρῆσιμεῖ νὰ δυσχεραστῶμεν αὐτὰ τὰ ἀγαπητὰ ὄντα; Ἄρκετὰ θὰ δυσχεραστηθοῦν εἰς αὐτὸν τὸν βίον, τὰ ταλαίπωρα! Ἄλλως τε, δὲν δεσκνύομεν ἐμπιστοσύνην πρὸς τὸν Θεὸν ὁ ὁποῖος ἀγρυπνεῖ ἐπ' αὐτῶν... Εἰξεύρω ὅτι δὲν εἶναι αὐτὴ ἡ γνώμη τῶν Φερίων, καὶ δὲν στέλλοντα νὰ μὲ τὸ ὑποδεικνύουν διὰ τὴν Κλοτίλδην, ὡς ἂν ἡ ἀγαπητὴ κόρη ἴμπορῇ νὰ μᾶς μεμψῆθῃ ποτε ὅτι τὴν ἐχαϊδεύσαμεν, ἐν ᾧ, ἐξ ἐναντίας, τρέφει πρὸς τὸν Κ. δὲ Βωμενίλ καὶ πρὸς ἐμὲ ἀγάπην καὶ σέβας, τὰ ὅποια δυσκόλως εἴμπορεῖ κάνας νὰ φαντασθῇ... Ἀλήθεια, ἀγαπητῆ μου Κλοτίλδη;

Ἡ δὲ κυρία Κλοτίλδη, ἣτις εἶχε τότε ἡλικίαν ἑπτά ἕως ὀκτώ ἐτῶν, ἤκουε τοὺς λόγους τούτους ἔχουσα ἑσταυρωμένας τὰς χεῖρας καὶ καθημένη ἐπὶ τοῦ ὑψηλοτέρου ξύλου μιᾶς ἑδρας, ἐμήκυνε πρὸς ἀπάντησιν τὴν βροδίην της γλώσσαν μεταξὺ τῶν ὀξέων ὀδόντων της.

— Ἰραία μου τρελλή! ἀπεκρίθη ἀθορύβητος ἡ κυρία Βωμενίλ· πόση φυσικὴ εἰλικρίνεια! Θὰ ἰδῶμεν τί θὰ κάμουν τὴν Σιδύλλαν των οὗ Φερίαι μὲ ὕλην των τὴν ὑποκριτικὴν ἀνατροφὴν... Καὶ αὐτὸ τὸ ἐθνικὸν ὄνομα τὸ ὁποῖον τῇ ἔδωκαν δὲν εἶναι περὶ φημος οἰωνός! Ἐπειτα ἡ ὑπερηράνεια τοῖς τὸ ἐνέπνευσε... Ἐνθυμήσου καλὰ ὅ,τι θὰ σὲ εἰπῶ, πάτερ μου, θὰ τὴν κάμουν γύναιον φιλάρεσκον καθὼς τὴν μακαρίτριαν μητέρα της!

Πάντες βεβηχίως θ' ἀπορήσασιν πῶς γυνὴ ἔχουσα τὸν χαρακτῆρα τῆς Κυρίας Βωμενίλ καὶ δορυφόρους οἰκογένειαν παρομοίαν, ἐγένετο δεκτὴ ὡς φίλη εἰς οἰκίαν ὡς ἡ τῶν Φερίων, ἔπου ἐκυρίευσεν φυσικὴ φιλοκαλία, καὶ πατροπαράδοτος κομψότης καὶ εὐγενεία ἡθῶν συγκροτοῦσα ὅμιλον εὐπρεπέστατον· ἀλλ' ἐν τῶν κυριωτάτων ἀτόπων της ἐπαρχίας καὶ τοῦ ἐξοχικοῦ βίου εἶναι νὰ ὑποκύπτῃ τις μᾶλλον εἰς σχέσεις ἢ νὰ ἐκλέγῃ αὐτάς. Ἄλλως τε ἡ κυρία Βωμενίλ, ἣτις, ἂν καὶ ἐδείκνυε καταφρόνησιν, ἐθεώρει ὁμῶς

ἀνεκτίμητον τὴν πρὸς τοὺς μεγαλειτέρους εὐγενεῖς τῆς χώρας οἰκειότητα, εἶχεν ἄριστον νοῦν διὰ νὰ ἐπιβάλλῃ εἰς τοὺς συγγενεῖς της καὶ νὰ τηρῇ καὶ αὐτὴ ἐνώπιον τῶν κυρίων τῆς ἐπαύλειος τῶν Φερίων, ἰδιαιτέραν τινὰ συστολὴν ὕφους ἐν τῇ ὁμιλίᾳ. Πρὸς τούτο ἐξηντλεῖτο ἀπέναντι αὐτῶν εἰς ὑπερητικὰς φιλοφρονήσεις, δι' ὧν οἱ καλοὶ ἐκεῖνοι ἄνθρωποι ἐθεώρουν ἑαυτοὺς δεδεδεμένους. Ἡ φυσικὴ τέλος ἐπιείκεια τῶν τιμίων ἀνθρώπων καὶ ἡ ὀλεθρία ἀνάγκη συντρόφου δευτέρου εἰς τὸ σφαιριστήριον καὶ τετάρτου συμπαικτορος εἰς τὸ βίσι, παίγνια εἰς ἃ εὐχαριστεῖτο μὲν ὁ γέρον μαρκήσιος, ὁ δὲ ἰκπότης Θεόδωρος ἐθροιάθηεν, ἐξηγοῦσι τὸν παράλογον σύνδεσμον στοιχείων τασούτων ἀντιθέτων. (Ἐπιτεταὶ συνέχεια).

ΟΙΚΟΣΗΜΑ.

—ooo—

Τὸ ὑπὸ στοιχ. Α. οἰκόσημον ἀνίκει τῇ ἐκ Γενούης οἰκογενείᾳ Ἰουστινιάνῃ (Giustiniani). Οἱ Ἰουστινιᾶναι διεκρίθησαν οὐ μόνον εἰς πολιτικὰ καὶ στρατιωτικὰ ὑπουργήματα τῆς Γενουηναίου πολιτείας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ γράμ-

A.

ματα αὐτὰ καὶ τὴν ἐκκλησίαν, χρηματίσαντες πολλάκις Καρδινάλιοι, Ἀρχιεπίσκοποι καὶ Ἐπίσκοποι, καὶ εἰς αὐτάς ἔτι τῶν μερῶν ἡμῶν

B.

τὰς Δυτικὰς Ἐπισκοπὰς. Ὑπῆρξαν δὲ καὶ Αὐθένται τῆς νήσου Χίου. Τὸ παρατιθέμενον οἰκόσημον φέρει ἀρχιερατικὸν πῖλον.